

aktion. Angaaende dens Berettigelse dertil henviser Regjeringen til Lov af 23de Mai § 10 og de derom førte Forhandlinger. Denne Henvisning blev imidlertid strax af Finantsordføreren ved 3die Behandling af Finantsloven tilbagevist (Folkethingstidenden for 1884—85 Sp. 1285 og ff.) Ordføreren slutter med „paa Udvalgets Flertals Begne at nedlægge en skarp Protest imod at disse Aftaler bringes til Udførelse, da de ere i Strid med, hvad der er forhandlet her i Thinget, i Strid med Loven og til Skade for Statskassen.“ Disse Aftaler bleve alligevel udførte. Det første økonomiske Resultat er foran fremstillet. Det er derfor nu Tiden at søge Folkethingets Tilslutning til denne Protest. Dette sker flarest derved, at Folkethinget negter den Del af det forlangte Rentetilskud, som urettelig er paaført Statskassen ved bemeldte Forpagtningskontrakt, og som efter foransførte Fremstilling af Regnskabet, afrundet nedad, anslaaes til 90,000 Kr. Folkethinget udtaler igjennem denne Nægtelse, at Forpagtningskontrakten er Staten og Statskassen uvedkommende, og at det er Kontrahenterne og de for dens Indgaaelse og Approbation ansvarlige Ministre, hvem denne Sag alene vedkommer.

Om Sagen iøvrigt følgende. Ved Lov af 23de Mai 1873 har Regjeringen faaet Bemyndigelse til at meddele Koncession paa en Bane fra Nykjøbing til Gjedser med en Havn sidstnævnte Sted.

Med Bemærkning om, at Ministeriet ikke længe forud havde tilstillet Finantsudvalget et Memorandum paa flere Aet, hvoraf fremgik, at det ikke f. T. vilde indlade sig paa dette Foretagende og, hvis Sagen blev moden til Optagelse, da vilde søge Rigsdagen, forandrede det dog hemmelig, uden Meddelelse til Rigsdagen, sin Anskuelse og gav Koncession, skal det erkjendes, at Regjeringen efter nævnte Lov havde Ret til at give Koncession. Den havde ogsaa Ret til at tillade at Driften af Banen efter den nævnte Lovs § 10 overtoges af det lolland-falsterke Selskab. Derimod havde den ikke Ret til at approbere en saadan Forpagtningskontrakt. Den daværende Indenrigsminister (Jonnesbech) havde udtrykkelig under Behandlingen af den vedkommende Lovbestemmelse erkjendt, hvad der er en Selvfølge, „at det var Ministerens Pligt at paaase, at Statskassens Interesser“ ved eventuel Overdragelse af Driften til et rentegaranteret Selskab — „ikke trædes for nær“ — ligesom han derpaa uden Indvending paahørte en bestemt Udtalelse om, at Statens Rentegaranti for den lolland-falsterke Bane altsaa ikke kunde berøves ved Anvendelsen af Bemyndigelsen til at lade denne Bane drive sammen med en Gjedserbane. Man vil af Foransførte se, hvorledes Ministeren har varetaget Statskassens Interesser og værnnet den lovhjemlede Rentegaranti imod Berøring.

Med Hensyn til Anlægskapitalens Tilveiebringelse er der gaaet frem paa lignende Maade som ved Ribebanen, hvorfor M i n d r e t a l l e t s Bemærkninger derom (§6) forsaavidt ogsaa finde Anvendelse her. I den Udsærdigelse af Koncessionen havde Ministeriet erklæret sig villigt til i sin Tid at meddele sit Samtykke til den nævnte fra Selskabets Side uopsigelige Kontrakt, hvorefter der i Forpagtningsafgiften er betinget 4 pCt. Rente p. A. af Anlægskapitalen, der ikke uden Ministerens Samtykke maa overstige 3 Millioner. For $\frac{2}{3}$ af dette Beløb maatte der udstedes Obligationer med Prioritet i Anlægget og Forpagtningsafgiften, medens der for Resten udstedes Aktier. Paa dette Tilfagn om en evigvarende 4 pCt. Rentegaranti fra Statens Side stables saa Anlægssummen, en Forretning, der væsentlig maatte lettes derved, at Finantsministeren fandtes villig til at overtage hele Aktiebeløbet til 1 Million Kr. og indlemme det i Reservecens „let realisable“ Papirer, samt tillade Bestyrelsen for Livsforsikringsanstalten at overtage 200,000 Kr. i Obligationer. For disse 1 Million 200,000 Kr. betaler saaledes Statskassen igjennem det lolland-falsterke Jernbaneselskab Renten til Statskassen (og Livsforsikringsanstalten).

Ved saadanne Transaktioner udvider Regjeringen Banenettet, naar den ønsker at gaa udenom Lovgivningsmagten.